

Τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος και η αγάπη (Ιωάννης Καραβιδόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Ερμηνείας της Καινής Διαθήκης, Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

[/ Πεμπτουσία](#)



Η Αποστολική περικοπή της Κυριακής μετά τα Φώτα, παρμένη από την προς Εφεσίους επιστολή του Απ. Παύλου, αναφέρεται στα προσόντα η μάλλον στα χαρίσματα των Χριστιανών που όχι μόνο δεν διαταράσσουν την ενότητα της Εκκλησίας, αλλά και συντελούν στη σταθεροποίησή της. Ας δούμε πρώτα την περικοπή σε μετάφραση:

«Στον καθένα μας έχει δοθεί κάποιο ιδιαίτερο χάρισμα, σύμφωνα με το μέτρο που δωρίζει ο Χριστός. Γι' αυτό λέει η Γραφή: Ανέβηκε ψηλά, πήρε μαζί του αιχμαλώτους, έδωσε δώρα στους ανθρώπους. Το ανέβηκε ψηλά όμως, τι άλλο σημαίνει παρά πως προηγουμένως είχε κατέβει εδώ κάτω στη γη; Αυτός που κατέβηκε είναι ο ίδιος που ανέβηκε πάνω απ' όλους τους ουρανούς, για να γεμίσει με την παρουσία του το σύμπαν. Αυτός, λοιπόν, σε άλλους έδωσε το χάρισμα του αποστόλου, σε άλλους του προφήτη, σε άλλους του ευαγγελιστή και σ' άλλους του

ποιμένα και δασκάλου, για να καταρτίζουν τους πιστούς για το έργο της διακονίας, ώστε να οικοδομείται το σώμα του Χριστού. Έτσι θα καταλήξουμε όλοι στην ενότητα που δίνει η πίστη και η βαθιά γνώση του Υιού του Θεού, θα γίνουμε ώριμοι και θα φτάσουμε στην τελειότητα που μέτρο της είναι ο Χριστός» (Εφεσ. 4,7-13).

Η περικοπή αρχίζει με τη διαπίστωση ότι «στον καθένα μας έχει δοθεί κάποιο ιδιαίτερο χάρισμα». Όλοι οι άνθρωποι έχουν κάποιο χάρισμα, άλλοι μικρότερο και άλλοι μεγαλύτερο. Σε άλλους είναι φανερό, σε άλλους ίσως κρυμμένο. Άνθρωπος χωρίς χάρισμα, χωρίς έστω και μικρό τάλαντο, δεν υπάρχει. Πρέπει μόνο να το εντοπίσει, να το συνειδητοποιήσει για να το θέσει στην υπηρεσία του Σώματος του Χριστού, που είναι η Εκκλησία. Το πρώτο λοιπόν βήμα στην πορεία της τελειότητας με την οποία τελειώνει το ανάγνωσμα είναι η αναζήτηση και αξιοποίηση του ταλάντου. Η μεμψιμοιρία και το παράπονο εκείνων που νομίζουν ότι στερούνται χαρισμάτων, αν δεν έχει ψυχολογικά αίτια, είναι οπωσδήποτε μία πρόφαση για αποφυγή της προσφοράς, μία φτηνή αιτιολόγηση της οκνηρίας. Ο άνθρωπος των ολίγων προσόντων - του ενός ταλάντου, για να θυμηθούμε τη γνωστή παραβολή του Ιησού περί ταλάντων (Ματθ.25, 14-30) - αντί να μεμψιμοιρεί η να φθονεί τους άλλους, ας είναι μάλλον ευχαριστημένος με τη σκέψη ότι οι απαιτήσεις της κοινωνίας απ' αυτόν θα είναι μικρότερες και η λογοδοσία του στον δωρητή των ταλάντων ελαφρότερη.



Μία δεύτερη παρατήρηση που βγαίνει από την περικοπή μας είναι η αποστολή των χαρισμάτων. Ο,τι έχει δοθεί στον κάθε χριστιανό, στον κάθε άνθρωπο γενικότερα σαν δώρο της αγάπης του Θεού δεν έχει σκοπό την ψυχολογική ικανοποίηση και προβολή του ατόμου, την επίδειξη δυνάμεως, την επιβολή του στους άλλους, αλλ' αποβλέπει κυρίως στην εξυπηρέτηση των άλλων. Ειδικότερα τα αναφερόμενα στην περικοπή χαρίσματα αναφέρονται στους αξιωματούχους της Εκκλησίας.

Ως πρώτους χαρισματούχους αναφέρει ο Απ. Παύλος τους «αποστόλους». Δεν πρόκειται μόνο περί των «δώδεκα», αλλά περί των ιεραπόστολων εν γένει της πρώτης Εκκλησίας. Εν συνέχεια, αναφέρει τους «προφήτες» με τους οποίους εννοεί τους εμπνευσμένους διδασκάλους της κοινότητας, έργο των οποίων ήταν η οικοδομή, η παράκληση, η παραμυθία των αδελφών (Α΄ Κορ. 14,3). Η Διδαχή των Δώδεκα Αποστόλων (τέλη του α΄ αιώνα) επιστρά την προσοχή των χριστιανών περί του πως πρέπει να διακρίνουν τους αληθινούς προφήτες από τους ψευδείς: « Από τη συμπεριφορά του διακρίνεται ο ψευδοπροφήτης από τον προφήτη...κάθε προφήτης που διδάσκει την αλήθεια, εάν αυτά που διδάσκει δεν τα εφαρμόζει είναι ψευδοπροφήτης...Κι όποιος σας πεί, δώσε μου χρήματα η ο,τιδήποτε άλλο, αυτόν δεν θα τον ακούσετε» (Διδαχή XI, 9-12).

Δεν είναι πολύ ευδιάκριτη η διαφορά «προφητών» και «διδασκάλων». Ο Ιωάννης ο

Χρυσόστομος διακρίνει αυτούς ως εξής: «Ο μεν προφήτης ο,τι λέει το λέει εμπνευσμένος από το Πνεύμα, ο δε διδάσκαλος, μερικές φορές τα λέει από το δικό του το μυαλό... διά τούτο και τον αναφέρει μετά τον προφήτη. Του ενός τα λόγια είναι χάρισμα, του άλλου και ανθρώπινος κόπος» (PG 61, 265).

«Ευαγγελιστής» είναι ο ενισχύων τους πιστούς και κηρύττων στις ιδρυόμενες κοινότητες. Ο Φίλιππος ένας εκ των επτά διακόνων της πρώτης Εκκλησίας, χαρακτηρίζεται στις Πράξεις των Αποστόλων (21,8) ως «ευαγγελιστής», τον δε Τιμόθεο παροτρύνει ο Παύλος να ποιήσει «έργον ευαγγελιστού» (Β΄ Τιμ. 4,5). Οι ευαγγελιστές ήταν, φαίνεται, περιοδεύοντες ιεροκήρυκες.

Γενικώς μιλώντας γι' αυτούς που έχουν κάποιο χάρισμα η αξίωμα στην Εκκλησία επισημαίνουμε τον εξής κίνδυνο: Η εξουσία αποτελεί μεγάλο πειρασμό. Πολύ εύκολα συγχέονται οι προσωπικές φιλοδοξίες με τη διακονία των αδελφών. Με τον μανδύα της προσφοράς υπηρεσιών καλύπτει κανείς μερικές φορές δικές του υποσυνείδητες επιθυμίες. Η υπέρβαση αυτών των προσωπικών φιλοδοξιών, που μέχρι ενός σημείου είναι δικαιολογημένες και αναπόφευκτες στον άνθρωπο, είναι ένα αποφασιστικό βήμα στην ολοκλήρωση του υπευθύνου έργου διακονίας που έχει επωμισθεί ο αξιωματούχος λειτουργός της Εκκλησίας.

Ας προσθέσουμε μία τελευταία σκέψη. Εκείνο που ενεργοποιεί και δραστηριοποιεί το χάρισμα είναι η αγάπη. Χωρίς αυτήν σβήνει και απονεκρώνεται ακόμη και το σπουδαιότερο τάλαντο. Μοιάζει ο ταλαντούχος τότε σαν «χαλκός ηχών η κύμβαλον αλαλάζον» (Α΄ Κορ. 13,1). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πολλοί ταλαντούχοι άνθρωποι στην κοινωνία, και στην Εκκλησία ειδικότερα, χάνονται χωρίς να προσφέρουν τις ικανότητές τους στους συνανθρώπους. Η αγάπη είναι τελικά εκείνη που αξιοποιεί τα χάρισμα του καθενός, μικρό η μεγάλο, για την οικοδομή του Σώματος του Χριστού, που είναι η Εκκλησία.